

UNIX команди

pwd – приказ на тековен именик

ls – приказ на сите фајлови и датотеки во тековниот фолдер

cd name – менување на тековен фолдер во name

cd – менување на тековен фолдер во root

cd .. – менување на тековниот фолдер во едно ниво поназад

ls -a – приказ на сите датотеки вклучувајќи ги и скриените

ls -s – приказ на сите датотеки и нивните големини во KB

ls -l – приказ на сите датотеки во долг формат

chmod [options] mode file – менување на привилегии на фолдери и фајлови

пр. **chmod ug+rw file_name** - add rw permissions to user and group

chmod -x file_name - remove x permissions from all

chmod 753 file_name - set permissions to rwxr-x-wx

chmod u=rw file_name - set user permissions to rw

nano datoteka.txt – креирај или отвори датотека со тоа име

cat datoteka.txt – испиши на содржината на датотеката

touch datoteka.txt – креирај датотека со даденото име

cp datoteka.txt /users/marko – копирање на датотеката во дадениот фолдер под истото име

cp first.txt second.txt /users – копирање на трите датотеки во дадениот фолдер

mv name.txt /users/marko – преместување на датотеката во дадениот фолдер под исто име

mv name.txt /users/new_ime.txt – преместување на датотеката во дадениот фолдер под ново име

(истите правила важат и за фолдерите)

mv old_name.txt new_name.txt – преименување на датотеката

rm datoteka.txt – бришење на датотеки

rm -r folder_name – рекурзивно бришење на фолдери и целата нивна содржина

wc name.txt – дава приказ на број на редови, зборови и карактери (-l, -w, -c соодветно)

mkdir name – креирање на фолдер со даденото име

mkdir -p /users/marko/here – доколку не постојат се креираат сите фолдери од патеката

ps – приказ на активни процеси (-e сите процеси, -f детално)

date – тековна дата и време

cal 5 2018 – печати календар за месец и година

hostname – име на хост

who am i – информации за нас

echo "some text" – испишување на текст на екран

cut -c 1-5 datoteka.txt – земи ги првите 5 карактери од датотеката

cut -b 1,5 datoteka.txt – земи ги првиот и петтиот бајт од датотеката

command | tee file_name – проследување на излезот од командата во некоја датотека

find ./ -name file.txt – печатење на локацијата на датотеката

find ./ -type d -name folder – печатење на локацијата на фолдерот

head -3 file_name – прикажи ги првите 3 реда од дадената датотека

tail -2 file_name – прикажи ги последните 2 реда од дадената датотека

> - write

>> - append

Задачи

1. Креирај фолдер со име Dexter_OS и во него креирај три текстуални датотеки со следните имиња: dat1.txt, dat2.txt, dat.txt. Креирајте нов фолдер со име text_files и со користење на регуларен израз преместете ги датотеките dat1.txt и dat2.txt во него и потоа сменете ги нивните дозволи во rwxrwxr--.

```
$ mkdir Dexter_OS
$ cd Dexter_OS
$ touch dat1.txt dat2.txt dat.txt
$ mkdir text_files
$ mv [a-z]*[0-9]*.txt text_files
$ chmod 774 dat1.txt dat2.txt
```

2. Влезете во фолдерот text_files и оттаму излистајте ја неговата содржина и содржината на фолдерот Dexter_OS истовремено.

```
$ cd text_files
$ ls . ..
```

3. Напишете регуларен израз според кој следните емаил адреси би биле валидни: FirstnameLastname96@gmail.com user@students.finki.ukim.mk

```
nano emails.txt (ги запишуваме маиловите таму)
sed -n '/[a-zA-Z0-9]*@[a-zA-Z]*\.[a-zA-Z]/p' emails.txt
```

4. Креирајте неколку текстуални фајлови и фолдери во фолдерот Dexter_OS. Потоа запишете ги имињата на сите текстуални фајлови од фолдерот Dexter_OS во датотека со име txtfiles.txt

```
$ ls -l | awk '$10~/\.txt$/ { print $10; }' | tee txtfiles.txt
или
```

```
$ ls *.txt > txtfiles.txt
```

5. Испечатете го името и големината на сите датотеки или фолдери кои се поголеми од 100B.

```
$ ls -l | awk '$6>100 { printf "%-30s%s\n", $10, $6; }'
```

```
ls -l | awk '$6>100 { print $10, $6; }' – поедноставен начин
```

6. Испечатете ги дозволите и имињата на сите фолдери во Dexter_OS.

```
$ ls -l | sed -n '/^d/p' | awk '{ print $1, $10; }'
```

или

```
$ ls -l | awk '$1 ~ /^d/ { print $10, $1; }'
```


7. Избројте колку датотеки и фолдери вкупно има фолдерот Dexter_OS и резултатот запишете го во датотека со име total.txt.

```
$ ls -l | sed -n '/^[^t]/p' | wc -l | tee total.txt
```

или

```
$ ls -l | sed '/^[^t/d' | wc -l > total.txt
```

или

```
$ ls | wc -w | tee total.txt
```

8. Најдете колку корисници чиј индекс започнува со 14 се моментално логирани и запишете го нивниот индекс и IP адреса во датотека со името users.txt.

```
$ who | sed -n '/^14/p' | awk '{ print $1, $5; }' | tee users.txt
```

9. Да се испишат привилегиите и имињата на оние датотеки или фолдери кои имаат дозвола за извршување на нивните корисници во датотека со име per_us.txt

```
$ ls -l | sed -n '/^...x/p' | awk '{ print $1, $10; }' | tee per_us.txt
```

или

```
$ ls -l | awk '$1 ~ /^...x/ { print $1, $10; }' | tee per_us.txt
```

10. Да се запишат имињата на фолдерите кои се наоѓаат во фолдерот Dexter_OS сортирани според името.

```
$ ls -l | sed -n '/^d/p' | awk '{ print $10; }' | sort
```

или

```
$ ls -l | awk '$1 ~ /^d/ { print $10; }' | sort
```

11. Запиши ги корисничките имиња и времето во кое тие се најавиле сортирани според корисничкото име на сите најавени корисници чие корисничко име завршува на 6.

```
$ who | awk '$1 ~ /6$/ { print $1, $4; }' | sort
```

.* - било што

\$* - сите аргументи од командна линија

